

Привітання з нагоди 60-річчя Інституту урології імені академіка О. Ф. Возіанова Національної академії медичних наук України

Державна установа «Інститут урології імені академіка О. Ф. Возіанова Національної академії медичних наук України» заснована 22 червня 1965 р. як науково-дослідний заклад МОЗ України – Київський науково-дослідний інститут захворювань нирок та сечовивідних шляхів (урології). З 1982 р. він був перейменований на Київський науково-дослідний інститут урології та нефрології. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 211 від 22 березня 1993 р. Інститут переданий у підпорядкування Академії медичних наук України. За наказом Академії медичних наук України № 12 від 29 вересня 1993 р. затверджена назва установи – Інститут урології та нефрології Академії медичних наук України. З 2021 року Інститут носить ім'я Президента Національної академії медичних наук, академіка О. Ф. Возіанова.

У попередні роки Інститут очолювали професори: Ю. Г. Єдиний (1965–1968), П. М. Федорченко (1968–1969), В. С. Карпенко (1969–1987). З 1987 р. Інститутом керував академік НАН та НАМН України, Герой України О. Ф. Возіанов, а з 2011 року його очолює академік НАМН С. О. Возіанов.

Видатними вченими, які працювали в Інституті, були: проф. Ю. Г. Єдиний, проф. О. В. Проскура, проф. Б. Л. Полонський, проф. В. С. Карпенко, проф. В. Л. Бялик, проф. О. В. Соколов, проф. С. Д. Голгорський, проф. А. О. Суходольська, проф. І. Ф. Юнда, проф. І. І. Горпинченко, проф. Л. П. Імшинецька, проф. О. В. Терещенко, проф. Д. А. Сеймівський, проф. І. О. Клименко, проф. Г. М. Драннік, проф. Ю. О. Абрамов, проф. Є. Я. Баран, д-р мед. наук В. С. Гагарінов, проф. І. С. Камішан, проф. В. С. Дзюрак, проф. Г. П. Колесников, проф. В. О. Пирогов, д-р мед. наук І. І. Лапчинська, д-р мед. наук Н. Я. Мельман, проф. М. М. Петрунь, проф. В. Ф. Ковельський, проф. А. С. Карпенко, проф. В. В. Суслів, проф. Л. П. Павлова, проф. Н. О. Сайдакова, д-р мед. наук Ф. П. Хрипта, проф. І. В. Багдасарова, член-кореспондент М. О. Колесник, академік НАН та НАМН О. Ф. Возіанов.

За роки існування Інституту його співробітниками створено протеолізно-іонну теорію каменеутворення та визначені фактори ризику нефролітіазу; розроблено та постійно вдосконалюється методика метафілактики сечокам'яної хвороби. Уперше у світі проф. Ю. Г. Єдиним був створений апарат ультразвукового та ударно-хвильового дроблення каменів сечового міхура («Урат-1»), який став прототипом усіх

сучасних апаратів екстракорпоральної літотрипсії. Проф. В. С. Карпенком уперше у світі описано нову нозологію – склероз передміхурової залози, розроблено її етіологію, патогенез, клініку та діагностику, впроваджено методи її лікування.

Академіком О. Ф. Возіановим досліджено клітинні й молекулярні механізми розвитку раку сечового міхура та вплив на цей процес радіаційного забруднення внаслідок аварії на ЧАЕС. Уперше розроблено гістологічну класифікацію передпухлинних станів передміхурової залози й сечового міхура, схему морфогенезу раку передміхурової залози та методику операції радикальної простатектомії. Засновано першу в Україні лабораторію термодіагностики, відкрито перше відділення екстракорпорального дроблення каменів нирок.

Академіком А. М. Романенко уперше в Україні впроваджено методи сучасної діагностики нефрологічних захворювань і чоловічого безпліддя на основі пункційної біопсії, вивчено особливості морфогенезу гострого гломерулонефриту, з'ясовано шляхи його хронізації й морфологічні ознаки терапевтичного патоморфозу. Проводяться унікальні молекулярно-генетичні дослідження хронічної дії малих доз іонізуючого опромінення в канцерогенезі сечового міхура, передміхурової залози та нирки людини.

В Інституті здійснюється моніторинг ролі інфекції в етіології захворювань сечових і статевих органів. Удосконалюються методики діагностики та лікування хворих андрологічного й сексологічного профілю. Регулярно проводяться європейські школи урологів, національні конференції урологів, сексологів, імунологів і патоморфологів.

З 1977 р. на базі Інституту функціонує кваліфікаційна спеціалізована вчена рада, завдяки якій було захищено значну кількість кандидатських і докторських дисертацій. Видаються фахові видання «Урологія», «Здоров'я чоловіка», «Репродуктивне здоров'я жінки», «Імунологія та алергологія», «Український журнал урології».

Основними напрямками наукової діяльності Інституту є:

- патогенез, комплексне лікування та метафілактика сечокам'яної хвороби;
- етіологія, патогенез, діагностика й лікування запальних захворювань нирок, сечовивідних шляхів і статевих органів;
- рання діагностика та вдосконалення лікування урологічних злоякісних новоутворень;

- діагностика й лікування сексуальних дисфункцій та репродуктивної патології подружньої пари;
- розробка та удосконалення методів лікування вроджених аномалій розвитку й урологічної патології дитячого віку;
- особливості перебігу та лікування основних урологічних захворювань у дорослого й дитячого населення;
- медично-соціальні та епідеміологічні проблеми в урології.

Сьогодні стратегічними напрямками роботи Інституту насамперед є орієнтованість на проблеми пацієнта; економічна ефективність і технологічність медичної

допомоги, поєднання лікувальної та наукової роботи з навчальним процесом; постійна оптимізація протоколів урологічної допомоги.

У складних умовах сьогодення, коли спонукальним чинником наукової діяльності передусім є внутрішня потреба у професійному рості та творчості, колектив Інституту об'єднує зусилля для збереження та розвитку вітчизняної урології.

З нагоди 60-річчя ДУ «Інститут урології ім. акад. О. Ф. Возіанова НАМН України» хочу привітати всіх співробітників і друзів Інституту, з вдячністю згадати минуле та побажати здоров'я, творчої енергії, успіхів і натхнення в повсякденній роботі, удачі в житті та науковому пошуку!

**Почесний президент видання,
віцепрезидент НАМН України,
академік С. О. Возіанов**